

ето направило голѣма вреда на господарствениятъ организъмъ въ Бжлгария. Разбира се, че тие византийски начала не сж могле да не подточатъ своеобичното развитие на народътъ. Като захва- немъ отъ бжлгарскиятъ дворъ, който приѣлъ отъ византийските кесари роскошни и непотрѣбни це- ремонияли, сичката административна часть на Бжлгария, — до колкото сж са увардиле въ това отношение указанията въ старите лѣтописи, — при- ѣла чисто византийски характеръ ²⁾. Тие отживѣле вече и подгниле начала на грцкото развитие безъ никакво сжмѣние сж биле джлжни да подѣй- ствовать разрушително на младата и на крѣхката бжлгарска народность, — и на това ние свободно можеме да припишемъ онова обстоятелство, че бжл- гарскиятъ народъ не е успѣлъ слѣдъ време да из- работи за себѣ си ятки основания, които би под- джржале неговото цѣлно независимо сществование. Бжлгария само въ едно отношение е изказала сво- иятъ протестъ противъ това убийственое влияние, а тоя протестъ са заключава въ нейното стрѣмле- ние да добие своя религиозна свобода и самосто- ятелна бжлгарска черкова. Това стрѣмление са по- явява още въ пжрвото време на бжлгарското хри- стиянство: скоро послѣ своето крщение Борисъ са обжрща вече камъ папата (въ това време чер- ковното раздѣление не било още извжршено, и па- пата безпрестанно са мѣшалъ въ дѣлата на пра- вославното славянство, — и това са е проджлжало джлго време въ историята на юго-западните славя- не), оплаква са отъ злоупотрѣбленията на грцкото духовенство и, за по-добро укрѣпление на новата

²⁾ С. Падаузовъ.